

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

з акредитаційної експертизи підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у Хмельницькому національному університеті

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 28.11.2018 р. № 2220-л та відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Хмельницькому національному університеті створена експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Голова експертної комісії:

Кузнецова Інна Олексіївна, завідувач кафедри менеджменту Одеського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії:

Ігнатєва Ірина Анатоліївна, професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор

безпосередньо в навчальному закладі в період з 10.12.2018 по 12.12.2018 р. розглянула подану Хмельницьким національним університетом акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього навчального закладу державним вимогам щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія перевірила достовірність інформації, поданої органу ліцензування разом із заявою, а також фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення Хмельницького національного університету та його відповідність вимогам чинного законодавства. За результатами перевірки комісія встановила:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Хмельницький національний університет (ХНУ) – найбільший на Поділлі сучасний заклад вищої освіти, який готує фахівців з більш ніж 20-ти галузей знань і проводить навчальну, методичну, наукову та виховну роботу.

Хмельницький національний університет, як заклад вищої освіти, був створений на базі філіалу Українського поліграфічного інституту ім. І.Федорова наказом Мінвузу УРСР від 29 вересня 1967 року № 593 з початковою назвою Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування.

Специфіка діяльності інституту, його значення для Подільського регіону, стан матеріально-технічної бази, кадрове та навчально-методичне забезпечення навчального процесу, наукова діяльність дозволили акредитувати ХТІ за IV рівнем акредитації (рішення колегії МОУ від 30.06.1994р., протокол № 10). Постановою кабінету Міністрів України від 29.08.1994р. № 592 на його базі створено Технологічний університет Поділля (м. Хмельницький).

Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.12.2003р. Технологічний університет Поділля був реорганізований у Хмельницький державний університет, а вже 21.08.2004р. Указом Президента № 54/2004 Хмельницькому державному університету було надано статус національного.

ХНУ – багатопрофільний навчальний заклад вищої освіти, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти за освітніми рівнями: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий). В університеті здійснюються фундаментальні та прикладні наукові дослідження, створені науково-методичні центри, є розвинута інфраструктура навчальних, наукових й науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення та культурно-просвітницької діяльності. Загальні показники розвитку ХНУ представлені у таблиці 1.

Ректор Хмельницького національного університету – Скиба Микола Єгорович, 1950 року народження, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент національної академії педагогічних наук України (2010 р.), заслужений працівник народної освіти, кавалер ордена «За заслуги» III ст., лауреат Державної премії України в галузі науки та техніки (2014 р.), академік Української технологічної академії, Міжнародної академії інформатизації, Української академії економічної кібернетики.

**Загальні показники розвитку Хмельницького національного
університету**

№ п/п	Показник	Значення показника
1	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2	Кількість ліцензованих спеціальностей за освітніми рівнями в/о: перший (бакалаврський) другий (магістерський) третій (освітньо-науковий)	52 (24 галузі знань) 33 (17 галузей знань) 17 (8 галузей знань)
3	Кількість спеціальностей, ОПП, акредитованих за: першим (бакалаврським) рівнем другим (магістерським) рівнем	39 29
4	Контингент студентів на всіх курсах навчання <ul style="list-style-type: none"> • на денній формі навчання • на інших формах (всього): <ul style="list-style-type: none"> - заочна - дистанційна 	7 493 5 237 2 256 1 627 629
5	Кількість факультетів	6
6	Кількість кафедр: - з них випускових	42 38
7	Кількість співробітників (всього) - у т.ч. науково-педагогічних	1 084 570
8	Серед них: - докторів наук, професорів, осіб/ % - кандидатів наук, доцентів, осіб/ % - викладачів вищої категорії, осіб/ %	73 / 13,4 % 384 / 70,7 % -
9	Загальна площа приміщень (будівлі) (м ²) Загальна навчальна площа приміщень (будівлі) (м ²)	81 422,7 49 489,7
10	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.), у т.ч. наукова діяльність (тис. грн.)	109 070,7 4 919,8
11	Кількість посадкових місць в читальних залах	450
12	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів / у тому числі з виходом в Internet	448 / 448
13	Інше: навчальний корпус № 5 (завершується будівництво) (м ²)	9 000,0

У цей час університет здійснює підготовку фахівців за 52-ма спеціальностями першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти з 24-ьох галузей знань, за 33-ма спеціальностями з 17-ти галузей знань за другим (магістерським) рівнем та з 17-ти спеціальностей за третім (освітньо-науковим) рівнем з 8-ми галузей знань.

Контингент студентів університету складає 7 493 особи, у т.ч. 5 237 осіб за денною формою навчання, 1 627 осіб за заочною формою навчання і 629 осіб за дистанційною формою навчання.

Підвищує кваліфікацію в університеті за акредитованими спеціальностями близько 340 осіб щорічно.

Навчальний процес і наукову діяльність університету забезпечують 81 доктор наук, професор (у т.ч. 73 особи – на постійній основі), 390 кандидатів наук, доцентів (384 - на постійній основі), серед яких 3 заслужених діячі науки і техніки України та 6 заслужених працівників народної освіти України, член-кореспондент НАН України, член-кореспондент НАПН України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, заслужений художник України, заслужений винахідник України, заслужений працівник фізкультури і спорту України, 2 заслужених тренери України, заслужений діяч мистецтв України, заслужений артист України, заслужений енергетик України, заслужений лікар України, заслужений юрист України, член Національної Спілки письменників, член Міжнародної Академії екології.

Суттєвий вклад в покращення якісного складу науково-педагогічних працівників вносить ефективна робота відділу аспірантури і докторантури. Підготовка кадрів в аспірантурі ведеться за 17-ма спеціальностями та за 3-ма спеціальностями в докторантурі. Як результат 2018 року науковцями університету було захищено: докторських дисертації – 8, кандидатських дисертацій – 12.

Хмельницький національний університет є засновником і видавцем шести фахових та міжнародних наукових журналів, при цьому всі вони включені до міжнародних науково метричних баз, зокрема Google Scholar та Index Copernicus.

Методичне забезпечення навчального процесу здійснюється за допомогою Інформаційної системи «Електронний університет», однією із складових частин якої є модульне навчальне середовище MOODLE. За період його функціонування викладачами університету розроблено близько 2,5 тисяч навчально-методичних комплексів дисциплін.

Міжнародне співробітництво є одним з провідних напрямків діяльності Хмельницького національного університету і спрямоване на інтеграцію університету до європейського та світового освітнього простору.

Хмельницький національний університет став одним із перших серед вузів України, в якому розпочалась підготовка фахівців за спеціальністю «Менеджмент» (з 1993 року). Випусковими кафедрами за цією спеціальністю є дві кафедри ХНУ: кафедра економіки, менеджменту та адміністрування і кафедра менеджменту, адміністрування та готельно-ресторанної справи.

Випусковою кафедрою підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» освітнього ступеня «магістр» є кафедра економіки, менеджменту та адміністрування, яка є структурним підрозділом факультету економіки і управління.

В основу підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» покладено компетентнісний підхід, спрямований на формування професійних навичок, здатностей розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління та адміністрування бізнес-структур або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень й здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

В Хмельницькому національному університеті створено всі необхідні умови для забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування». Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування має необхідні бази навчальних і виробничих практик та розвинену навчально-матеріальну базу. Для здійснення навчального процесу використовуються навчальні аудиторії університетського користування оснащені сучасною комп'ютерною технікою. Усі навчальні аудиторії відповідають санітарно-гігієнічним і естетичним вимогам.

Навчальний процес повністю забезпечений робочими навчальними програмами з усіх дисциплін навчального плану, які містять програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу, інформаційні ресурси в середовищі MOODLE.

Показники кадрового забезпечення за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» у Хмельницькому національному університеті відповідають ліцензійним вимогам встановленим МОН України для підготовки фахівців рівня вищої освіти - другий «магістерський». Норми навчального навантаження викладачів ХНУ відповідають нормам, встановленим МОН України.

В Хмельницькому національному університеті впроваджено дієву систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, що забезпечує якісну підготовку здобувачів другого «магістерського» рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Висновок.

На підставі перевірки наявності та достовірності документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності ХНУ, експертна комісія зазначає: ХНУ має оригінали засновницьких документів, що відповідають чинному законодавству та державним стандартам освітньої діяльності

2 ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Формування контингенту студентів другого (магістерського) освітнього ступеня за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» здійснюється відповідно до ліцензованого обсягу та згідно Правил прийому, що розроблені у Хмельницькому національному університеті на підставі умов прийому до вищих навчальних закладів України. Інформація щодо вступу оприлюднюється на офіційному сайті університету – www.khnu.km.ua.

Показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр» за усіма формами навчання наведено у таблиці 2.

У 2017 році за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» було подано 14 заяв, з них прийнято на навчання 13 осіб, у тому числі 8 осіб – за держзамовленням. У 2018 році було подано 18 заяв, з них прийнято на навчання 14 осіб, у тому числі 2 особи – за держзамовленням.

Показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітнього ступеня «магістр»

№ з/п	Показник	Роки	
		2017-2018	2018-2019 (на 01.09.2018)
1.	Ліцензований обсяг підготовки за освітньо-професійною програмою спеціальності 073 «Менеджмент» (денна форма/заочна форма) (осіб), в тому числі:		
	- за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій»*	55	55
	- за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування»	45	45
2.	Прийнято на навчання за освітньою програмою «Бізнес-адміністрування», всього (осіб):		
	- денна форма	13	14
	- в т.ч. за держзамовленням	8	2
	- заочна форма**	6	12
	- в т.ч. за держзамовленням	-	1
	- нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	- зарахованих на пільгових умовах;	-	-
	- з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	- денна;	14	18
	- інші форми навчання (заочна форма)**	6	18
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення		
	- денна форма	1,08	1,29
	- інші форми навчання (заочна форма)**	-	1,5
5.	Кількість випускників ВНЗ I-го рівня акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на		
	- денну форму	-	-
	- інші форми (заочна форма)**	-	-

* освітня програма «Менеджмент організацій» виконується кафедрою менеджменту, адміністрування та готельно-ресторанної справи Хмельницького національного університету

** в тому числі дистанційна форма

В університеті діє система профорієнтаційної роботи, спрямована на залучення абітурієнтів до вступу у навчальний заклад. Також працює приймальна комісія, що діє на підставі Положення про приймальну комісію, затвердженого Вченою радою університету. Працівники приймальної комісії університету проводять зустрічі-консультації з абітурієнтами щодо роз'яснення умов вступу до магістратури.

Викладачі кафедри економіки, менеджменту та адміністрування ефективно виконують профорієнтаційну роботу в Подільському регіоні та інших областях України. Для профорієнтаційної роботи залучається місцеве

радіо, телебачення, преса тощо. Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування бере активну участь у підготовці до днів відкритих дверей університету.

Незважаючи на складну демографічну ситуацію в регіоні, формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня у Хмельницькому національному університеті відбувається відповідно до потреб регіону та відповідає ліцензованому обсягу підготовки фахівців.

Висновок.

Експертна комісія зазначає, що у Хмельницькому національному університеті формування контингенту студентів здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу

З ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 МЕНЕДЖМЕНТ

Підготовка фахівців за освітньою програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем у Хмельницькому національному університеті здійснюється на основі освітньо-професійної програми (ОПП), розробленої проектною групою випускової кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, схваленою Вченою радою факультету економіки та управління (протокол №7 від 15.06.2017 р.) і затвердженою Вченою радою Хмельницького національного університету (протокол №15 від 26.06.2017 року) та навчального плану.

ОПП «Бізнес-адміністрування» підготовки фахівців розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм Академії педагогічних наук України, Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому національному університеті та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування» є нормативним документом, що регламентує зміст професійної підготовки майбутніх фахівців у ХНУ за спеціальністю 073 «Менеджмент» відповідно до Переліку-2015 спеціальностей, самостійно розроблена проектною групою випускової кафедри економіки, менеджменту та адміністрування. Зазначена освітня програма створена на основі компетентнісного підходу, одним із

основних понять якого є результати навчання. Профіль освітньої програми стисло представляє основну інформацію щодо характеристики програми і може використовуватися в Інформаційному пакеті спеціальності або як частина додатка до диплома.

Термін навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» становить один рік чотири місяці (три семестри), відповідно до наказу ректора ХНУ №26 від 20.02.2018р. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра в університеті становить 90 кредитів ЄКТС.

На основі освітньо-професійної програми було розроблено навчальний план, який розглядався на методичній раді факультету економіки та управління і був затверджений Вченою радою університету (протокол №15 від 26.06.2017 року).

Обсяг навчального плану підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) освітнім ступенем дорівнює 90 кредитів ЄКТС (2700 академічних годин). Навчальне навантаження передбачає аудиторну роботу студентів, самостійну роботу, проходження практики та виконання і захист кваліфікаційної (атестаційної) роботи магістра.

Структурно освітня програма та навчальний план складаються із обов'язкової і вибіркової частин. Обов'язкова частина освітньо-професійної програми передбачає вивчення однієї дисципліни загальної підготовки та восьми дисциплін професійної підготовки, виконання курсової роботи, проходження виробничої і переддипломної практик, виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра. Обсяг обов'язкової частини становить 63 кредити ЄКТС або 1890 академічних годин, що складає 70,0% загального обсягу освітньо-професійної програми.

Вибіркова частина навчального плану містить групи дисциплін загальної та професійної підготовки. До вибірових дисциплін загальної підготовки відноситься одна дисципліна (6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин)) і п'ять дисциплін професійної підготовки, які представлені блоками, з яких здобувач вищої освіти повинен обрати одну (обсяг 21 кредит ЄКТС або 630 академічних годин). Загальний обсяг дисциплін вибіркової частини складає 27 кредитів ЄКТС або 810 годин, що становить 30% загального обсягу навчального плану.

Навчальним планом передбачено проведення виробничої та переддипломної практик. По закінченню навчання студенти виконують кваліфікаційну магістерську роботу, за результатами захисту якої присвоюється ступінь магістра.

Висновок.

Процес підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» у Хмельницькому національному університеті у повному обсязі забезпечений нормативно-методичними та регламентуючими документами: освітньо-професійною програмою підготовки магістрів, навчальними та робочими навчальними планами тощо. Освітня програма, структурно-логічна схема побудови навчального плану та навчальний план розроблені на основі кваліфікаційних характеристик фахівців у галузі знань 07 «Управління та адміністрування», містять необхідну кількість обов'язкових для вивчення навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки, а також дисципліни вибіркової частини, що повністю відповідає Державним вимогам до акредитації освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти і дозволяє проводити підготовку фахівців за зазначеною освітньою програмою.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Експертами перевірено показники кадрового забезпечення навчально-виховного процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» та якісного складу науково-педагогічних кадрів проектної групи, групи забезпечення і випускової кафедри на відповідність існуючим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти для підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в закладах освіти» в ХНУ було створено та затверджено проектні групи (Наказ Хмельницького національного університету №101 від 30.06.2017 р.). Керівником проектної групи, який забезпечує дотримання Ліцензійних умов на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» є к.е.н., професор Н.М. Тюріна, завідувач кафедри економіки, менеджменту та адміністрування. Члени проектної групи: к.е.н., доц. Н.С. Карвацка – доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування і к.е.н., доц. Т.В. Назарчук – доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування. Усі викладачі мають стаж педагогічної роботи більше 10 років. Рівень наукової та професійної активності науково-

педагогічних працівників, членів проектної групи засвідчуються виконанням за останні 5 років більше 5-ти умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов у сфері вищої освіти.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти для якісного забезпечення підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент» була сформована та затверджена Наказом Хмельницького національного університету №118 від 05.09.2018 р. група забезпечення, яка відповідає за підготовку фахівців та виконання освітньо-професійних програм.

У групу забезпечення входять 11 осіб з науково-педагогічних працівників ХНУ, які працюють за основним місцем роботи. У тому числі: доктори наук, професори – 6 осіб (54,5%, що на 24,5% більше ніж встановлено Ліцензійними умовами за найвищим (доктор філософії) рівнем вищої освіти) і кандидати наук, доценти – 5 осіб (45,45%).

Враховуючи, що найвищим рівнем, за яким фактично провадиться освітня діяльність за спеціальністю 073 «Менеджмент», є рівень доктора філософії, то відповідно до п. 29 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти частка докторів має бути не менше 30% від загальної кількості групи забезпечення. Цей показник для групи забезпечення спеціальності 073 «Менеджмент» дотримано (на одного члена групи забезпечення припадає 28 здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»).

Рівень наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників групи забезпечення засвідчуються виконанням за останні 5 років не менше 5 умов зазначених у пункті 30 Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в закладах освіти». Усі працівники мають стаж педагогічної роботи більше 10 років.

Навчально-виховний процес підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) ступеня вищої освіти у поточному періоді обслуговує професорсько-викладацький склад кафедри економіки, менеджменту та адміністрування й інших кафедр університету загальною чисельністю 23 особи, з них 21 особа (91,3%) має науковий ступінь та вчене звання: 7 осіб (30,4%) – доктори наук, професори та 14 осіб (60,8%) – кандидати наук, доценти. Всі викладачі (100%) працюють в ХНУ на постійній основі. Тобто, на 45 здобувачів освітнього ступеня магістра, що навчаються у 2018 р. за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», є 21 особа, що забезпечують освітній процес за цією програмою, мають стаж більше двох років, кваліфікацію відповідно до спеціальності 073 «Менеджмент», науковий ступінь або вчене звання і рівень

наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менш чотирьох видів та результатів з перелічених у п. 30 Ліцензійних умов. Відповідно, на кожні десять здобувачів освітнього ступеня «магістр» кадровим складом забезпечено 2,14 викладача, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання, що відповідає вимогам п. 28 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Для проведення лекційних занять з дисциплін навчального плану заявленої освітньо-професійної програми передбачено залучення науково-педагогічного складу кафедр університету, 100% з яких – науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями.

Частка науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора відповідної спеціальності і, які забезпечують проведення лекційних занять з навчальних дисциплін для магістрів за освітньою програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» складає 46,67% (7 з 15 осіб).

Всі викладачі, які забезпечують навчально-виховний процес за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування», мають базову вищу освіту, яка відповідає закріпленим за ними навчальним дисциплінам.

Випусковою кафедрою для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) ступеня вищої освіти є кафедра економіки, менеджменту та адміністрування (ЕМА) факультету економіки та управління Хмельницького національного університету. Кафедра має більш ніж 30-річний досвід освітньої діяльності та, зокрема, 20-ти річний досвід підготовки фахівців за спеціальністю «Менеджмент». На момент проведення експертної оцінки на кафедрі економіки, менеджменту та адміністрування працює 13 осіб науково-викладацького персоналу, з них: 2 особи (15,4%) – доктори наук, професори (у т.ч. 1 за сумісництвом); 8 осіб (61,5%) – кандидати наук, доценти.

Усі викладачі, які забезпечують навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» мають базову освіту, яка відповідає змісту навчальних дисциплін, що викладаються, постійно підвищують свій професійний рівень шляхом стажування на провідних підприємствах та організаціях міста та області. Рівень наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників кафедри засвідчується виконанням за останні 5 років не менше 4 умов зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов у сфері вищої освіти.

Кафедру економіки, менеджменту та адміністрування з 1.03.2004 р. очолює кандидат економічних наук, професор Тюріна Н.М. Стаж її науково-

педагогічної діяльності у вищих закладах освіти III-IV рівнів акредитації становить 43 роки.

Під керівництвом проф. Тюріної Н.М. підготовлено та захищено 3 кандидати економічних наук, вона активно проводить наукову-дослідну роботу, керує аспірантами, має більше 150-ти публікацій наукового, навчально-методичного характеру, дві публікації у науково-метричній інформаційній базі Scopus, є автором шести підручників, навчальних посібників з грифом МОН України та трьох монографій.

Висновок.

Показники кадрового забезпечення навчально-виховного процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» та якісного складу науково-педагогічних кадрів проектної групи, групи забезпечення і випускової кафедри відповідають існуючим акредитаційним вимогам підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

На кафедрі економіки, менеджменту та адміністрування Хмельницького національного університету ведеться активна наукова діяльність. Основний напрямок наукової роботи кафедри – дослідження теоретичних й практичних аспектів управління бізнес-структурами та бізнес-процесами у них.

На кафедрі розвиваються наукові школи, в рамках яких виконується науково-дослідна робота прикладного та фундаментального характеру за такими напрямками: «Управління бізнес-структурами в умовах трансформаційних змін» (науковий керівник – завідувач кафедри ЕМА, проф. Тюріна Н.М.); «Інституційний механізм захисту економічної конкуренції бізнес-структур» (науковий керівник – д.н. держ. упр., проф. В.М. Олуйко).

Результати досліджень знайшли втілення в 17-ти монографіях, 5-ти навчальних посібниках з грифом МОНУ/університету, дисертаційних роботах аспірантів та викладачів кафедри (за останні 5 років захищено 4 кандидатських дисертації), виконанні держбюджетної та госпдоговірної наукової роботи. За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри опубліковано понад 300 наукових праць, з них 3 у науково-метричних інформаційних базах (Scopus, Web of Science), 11 (Index Copernicus та ін.), 80-ти у фахових видання, 29-ти у зарубіжних виданнях.

Матеріали наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри активно впроваджуються у навчальний процес, використовуються при розробці лекційних курсів, завдань для самостійної, індивідуальної роботи студентів тощо.

Кафедра має налагоджені зв'язки і здійснює обмін досвідом з іноземними партнерами, щороку розширюється географія міжнародних зв'язків із навчальними закладами, громадськими організаціями країн Європи, про що свідчить активна участь викладачів кафедри в міжнародних заходах. Результати наукової роботи доповідались на міжнародних, всеукраїнських, внутрішньо вузівських науково-практичних та онлайн-конференціях.

Починаючи з 2010 року колектив кафедри економіки, менеджменту та адміністрування є ініціатором та співорганізатором 5-ти міжнародних науково-практичних конференцій «Актуальні проблеми економіки та менеджменту: теоретичні і практичні аспекти».

Важливою складовою наукової роботи кафедри є залучення студентів до наукової роботи. Магістри освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» під керівництвом викладачів кафедри приймають активну участь у I-х та II-х турах Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт та олімпіад. За результатами цих конкурсів студенти щорічно отримують почесні грамоти за номінаціями, здобувають Дипломи II та III ступенів.

Висновок.

Науково-дослідна та міжнародна діяльність, яка ведеться на кафедрі викладачами та студентами під керівництвом викладачів, сприяє підвищенню якості підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» шляхом їх залучення до виконання наукових досліджень, написання наукових статей, участі у науково-практичних конференціях та олімпіадах. Організація та результати науково-дослідницької роботи випускової кафедри відповідають вимогам МОН України.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Матеріально-технічне забезпечення підготовки здобувачів освітнього ступеню «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», виконується за рахунок матеріальної бази як загально-університетського рівня, так і рівня випускової кафедри.

Університет розміщений у 9-ти навчальних та науково-виробничих корпусах. Загальна площа всіх будівель навчального закладу становить 81 422,7 м², з них навчальних – 49 489,7 м². Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів для фактичного контингенту студентів становить 6,4 м² (при навчанні у дві зміни), що відповідає рекомендованим показникам розрахункової площі навчальних закладів.

Найвні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні та інші) відповідають санітарним нормам з влаштування і утримання навчальних закладів вищої освіти відповідно до ДБН В. 2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» та вимогам правил пожежної безпеки. Приведені показники значно покращаться при введенні в експлуатацію нового навчального корпусу площею 9 000 кв.м.

Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних, лабораторних занять, навчально-виховних заходів, достатня для здійснення освітньої діяльності в університеті, у тому числі – для підготовки здобувачів освітнього ступеню «Магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

У навчальному процесі активно використовується комп'ютерне обладнання. Лекційні аудиторії у більшості оснащені мультимедійними пристроями, що дозволяє викладати матеріал на сучасному науково-методичному рівні.

Комп'ютерна мережа університету охоплює усі навчальні корпуси та 5 гуртожитків, що підключені по оптоволоконних лініях зв'язку. Загальна кількість комп'ютерів з доступом до мережі Internet, яка використовується у навчальному процесі для студентів університету – 448. У мережі університету встановлено більше 20-ти високопотужних серверів різного призначення на базі мікропроцесорів Alpha, Pentium IV (3.0GHz), AMD Athlon 64X2 (2.1GHz), та інше. Локальна мережа університету побудована за топологією «зірка», в центрі якої встановлені 1 000Мбітні комутатори. Оптоволоконний зв'язок між всіма навчальними корпусами та бібліотечним корпусом виконаний по 1 Гбітній технології. До мережі університету підключено читальні зали п'ятьох гуртожитків.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету розташована в окремому дев'ятиповерховому будинку, що займає площу 5 212,5 кв.м., бібліотечна – 3 856 кв.м. і має власне книгосховище. Бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів проводиться в 5-ти читальних залах (загалом 450 посадкових місць) і на 3-х абонементних, у залі каталогів та електронної інформації, а також на 7-ми кафедральних і факультетських пунктах видачі, Web-сайті книгозбірні. Бібліотека підписує

фахові періодичні видання в галузі економіки та управління. В рамках корпоративної діяльності здійснюється обмін повнотекстовими БД з бібліотеками ВНЗ України, підписано договір з Головною бібліотекою Краківської політехніки. Доступ до баз даних наукових видань іноземною мовою забезпечено на електронній сторінці бібліотеки ХНУ.

Студенти університету забезпечені місцями в 5-ти гуртожитках (площа складає 28 344,1 кв.м), де проживає 100% студентів, які потребують житла.

Хмельницький національний університет використовує для опалення приміщень власну котельню. У 2018 р. встановлено сонячні батареї, які мають повністю забезпечувати потреби університету в електроенергії (вперше серед університетів України).

В університеті є також потужний спортивно-оздоровчий комплекс, у складі якого – спортивні та тренажерні зали, стадіони, водно-веслувальна база. У ХНУ діє три актових зали загальною площею 900,0 кв.м.

Випускова кафедра – кафедра економіки, менеджменту та адміністрування має достатню матеріальну базу для ефективної організації навчального процесу і самопідготовки професорсько-викладацького складу. Кафедра має викладацьке приміщення загальною площею 78 кв.м, обладнане 6-ма комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет, принтерами, сканерами, копіювальною та іншою технікою. Для проведення занять викладачами кафедри використовуються 2 ноутбуки та 2 проектори.

На кафедрі налагоджена система контролю за дотриманням вимог техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Матеріально-технічна база університету і кафедри економіки, менеджменту та адміністрування дозволяє повністю забезпечити проведення лекційних занять, необхідних лабораторних робіт й практичних занять з усіх дисциплін, що викладаються для здобувачів рівня вищої освіти «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Висновок.

Експертна комісія встановила, що матеріально-технічна база й соціальна інфраструктура університету та випускової кафедри відповідає чинним акредитаційним вимогам надання освітніх послуг з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» другого (магістерського) освітнього ступеня спеціальності 073 «Менеджмент» навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою, що знаходиться у власній бібліотеці Хмельницького національного університету є цілком достатнім і відповідає нормативам. Створено також достатній за обсягом і переліком назв фонд додаткової літератури, до якого входять допоміжні підручники, посібники, наукові монографії, довідникова та словникова література. У бібліотеці у достатній кількості представлені також періодичні фахові видання. Передплачується 18 найменувань фахових спеціалізованих періодичних видань, в тому числі російськомовних та англomовних.

Методологія навчання в ХНУ сьогодні переорієнтовується з лекційно-інформативного стилю на індивідуально-диференційований принцип засвоєння та оцінювання знань студента. В університеті розроблено інтерактивні методичні комплекси навчальних дисциплін у форматі електронної навчальної системи «Модульне динамічне об'єктно-орієнтоване середовище для навчання MOODLE». За всіма дисциплінами діючих навчальних планів розроблено електронні версії навчально-методичного забезпечення, які розміщені на сайті університету у модульному динамічному об'єктноорієнтованому середовищі (MOODLE), а також в електронній бібліотеці розміщено електронні методичні вказівки до вивчення курсів. Завдяки цій системі кожен студент має можливість отримати весь пакет необхідної навчально-методичної та наукової літератури до дисципліни. Передбачається можливість запису розміщеної у цій системі інформації на електронних носіях.

Діяльність викладачів кафедри економіки, менеджменту та адміністрування спрямована на постійне вдосконалення методичного забезпечення дисциплін (лабораторних, практичних, семінарських занять, самостійної роботи студентів; вимог до написання курсової та кваліфікаційної робіт). Представлена інформація про забезпечення навчального процесу навчальною та довідковою літературою, інструктивно-методичними матеріалами, наявність відео-ком'ютерних фондів та електронних освітніх ресурсів, видання з грифом МОН України відображає високий якісний рівень навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» в Хмельницькому національному університеті. Викладачами

кафедри економіки, менеджменту та адміністрування за останні п'ять років підготовлено та видано 5 навчальних посібників з грифом МОН України, Вченої ради Хмельницького національного університету та 17 монографій, які використовуються в навчальному процесі.

Дисципліни, за якими, згідно навчального плану, передбачено виконання курсових робіт повністю забезпечені відповідними методичними розробками. Державна атестація (кваліфікаційна робота магістра) в повному обсязі забезпечена методичними розробками, в яких відображена тематика кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання і оформлення.

Виробнича та переддипломна практики відповідно до навчального плану проводяться на базі установ, підприємств та організацій, з якими укладено угоди про проходження практик чи обраних самостійно студентами.

Фахівцями кафедри економіки, менеджменту та адміністрування розроблено методичні вказівки для проходження практик відповідно до вимог та положень МОН щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Вони включають питання організації, проведення та підведення підсумків практики, як складової завершального етапу навчання і підготовки фахівців рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» у ХНУ.

Викладачами впроваджуються в навчальний процес нові технології навчання. Широко застосовується практика ведення лекцій за допомогою мультимедійного супроводу, що робить процес навчання більш технологічним і результативним.

Інформаційне забезпечення навчального процесу базується на активному використанні можливостей таких структур університету, як: інформаційно-видавничий центр; наукова бібліотека; локальна комп'ютерна мережа з доступом до мережі Internet.

В цілому забезпеченість навчального процесу підготовки фахівців рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» у ХНУ підручниками, навчальними посібниками, навчальною та довідковою літературою, інструктивно-методичними матеріалами є на достатньому рівні. З усіх предметів наявні електронні методичні вказівки до виконання практичних та лабораторних робіт, які є доступними через модульне середовище для використання студентами як під час занять, так і для самостійної роботи.

З метою контролю знань студентів розроблено відповідні пакети контрольних робіт з навчальних дисциплін та комплексні контрольні роботи. Контроль залишкових знань здійснюється систематично у формі ректорських

контрольних робіт.

Висновок.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчального процесу підготовки студентів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає вимогам щодо акредитації.

8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»

Відповідно до розділу 5 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-19 у Хмельницькому національному університеті здійснюється удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості), що передбачає низку процедур та заходів. Відтак, наказом ректора від 01.09.2015 р. №125 в Університеті створений новий структурний підрозділ – відділ забезпечення якості вищої освіти, основною метою якого є реалізація стратегічних цілей розвитку ХНУ щодо підвищення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності, встановлення відповідності діяльності ХНУ потребам суспільства та ринку праці у фахівцях наявного спектру спеціальностей.

Рівень підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» оцінено на підставі результатів виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР), результатів екзаменаційної сесії, що передувала акредитації.

Загальний аналіз результатів контролю під час останньої (перед акредитацією) заліково-екзаменаційної сесії магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» показав, що студенти у достатній мірі володіють теоретичними знаннями, практичними навичками та компетентностями для вирішення професійних завдань, пов'язаних з прийняттям управлінських рішень. Виявлені такі результати складання екзаменів та заліків: всього за циклом загальної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якісна успішність – 100%; середній бал – 4,23; всього за циклом професійної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якісна успішність – 76,9%; середній бал – 4,12.

Показники успішності здобувачів вищої освіти за результатами останньої перед акредитацією екзаменаційної сесії відповідають акредитаційним вимогам.

У переакредитаційний період для магістрів освітньо-професійної

програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» було проведено комплексні контрольні роботи з метою встановлення рівня підготовки фахівців з дисциплін циклу загальної підготовки та циклу професійних дисциплін навчальних планів за наказом ректора ХНУ (наказ №150 від 25.10.18р). Студенти цієї освітньо-професійної програми виконували ККР відповідно до затвердженого графіка після вивчення дисциплін II-го семестру 2017-2018 н.р. (остання перед акредитацією сесія). Виконання комплексних контрольних робіт вимагало від студентів системних знань з дисциплін різних циклів. Пакети ККР складено відповідно до типових вимог щодо змісту та порядку їх розробки. До кожного пакета ККР розроблено критерії їх оцінювання з урахуванням специфіки навчальної дисципліни.

Результати перевірки залишкових знань студентів за циклом загальної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якісна успішність – 100%; середній бал – 4,23. Результати перевірки залишкових знань студентів за циклом професійної підготовки: абсолютна успішність – 100%; якісна успішність – 76,94%; середній бал – 4,12. Як свідчать результати виконання ККР, здобувачі освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» показали достатній рівень професійної підготовки, проявили творчий підхід під час вирішення ситуаційних задач, пов'язаних з вибором і обґрунтуванням оптимальних варіантів виконання розрахунків. Проте при виконанні ККР у роботах деяких студентів мали місце неповнота відповідей, недостатнє обґрунтування, відсутність повного аналізу та помилки у розрахунках.

У ході акредитаційної експертизи в університеті були проведені заміри залишкових знань студентів із дисциплін загальної та професійної підготовки відповідно до затвердженого графіку у період з 10.12.2018 по 12.12.2018 р.

За участю експертів проведено контрольний замір знань з таких навчальних дисциплін: «Управління ефективним розвитком підприємства», «Бізнес-планування діяльності підприємств», «Методологія і організація наукових досліджень». Зведена відомість результатів перевірки знань студентів додається (таблиця 3). Отримані під час перевірки результати якості підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» такі:

- з дисциплін циклу загальної підготовки: абсолютна успішність склала 100%; якісна успішність - 100%; середній бал – 4,15;

- з дисциплін циклу професійної підготовки: абсолютна успішність склала 100%; якісна успішність - 76,43%; середній бал – 3,85.

Абсолютна успішність на освітній ступень «магістр» склала 100%; якість навчання, відповідно за цим рівнем, становить 88,22%; середній бал – 4,00. Ці показники відповідають вимогам акредитації підготовки фахівців освітнього ступеню «магістр».

Розбіжність між результатами перевірки знань студентів при акредитаційній експертизі та встановленими нормативами знаходиться в допустимих межах, що дає підставу зробити висновок про відповідність якості підготовки фахівців акредитаційним вимогам.

У результаті проведення акредитаційної експертизи виявлено, що абсолютна успішність виконання студентами курсових робіт із дисципліни «Менеджмент організацій» складає 100%, якісна успішність 84,6%, середній бал – 4,15.

Експертами була проведена вибіркова перевірка 5 звітів з переддипломної практики. Середня абсолютна успішність захисту звітів з проведення практики складає 100%, якісна – 100%. Рівень виконання звітів відповідає виставленим оцінкам.

Під час акредитаційної експертизи було перевірено 5 кваліфікаційних (дипломних) робіт магістрів. Перевірені роботи виконані на актуальні теми та мають практичну спрямованість. Розбіжності в результатах перевірки та оцінки кваліфікаційних робіт магістрів не виявлено.

Висновок.

Результати проведених контрольних заходів щодо перевірки якості знань під час роботи експертної комісії свідчать про те, що студенти мають належну підготовку та вміють застосовувати набуті знання при вирішенні конкретних практичних завдань; якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» відповідає Державним вимогам до акредитації освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Курс, група	Кількість студентів, осіб	Викону- вали КРР		З них одержали оцінки								За результатами самоаналізу			За результатами експертної перевірки			Відхилення		
					“5”		“4”		“3”		“2”		Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%									
					Осі б	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Цикл загальної підготовки																					
Методологія і організація наукових досліджень	I курс, БАМ-17-1	13	13	100	2	15,4	11	84,6	-	-	-	-	100	100	4,3	100	100	4,15	0,00	0,00	-0,08
Всього за циклом		13	13	100	2	15,4	11	84,6	-	-	-	-	100	100	4,23	100	100	4,15	0,00	0,00	-0,08
Цикл професійної підготовки																					
Управління ефективним розвитком підприємства	I курс, БАМ-17-1	13	13	100	2	15,4	7	53,8	4	30,8	-	-	100	69,24	4,00	100	68,23	3,85	0,00	-1,01	-0,15
Бізнес-планування діяльності підприємств	I курс, БАМ-17-1	13	13	100	2	15,4	7	53,8	4	30,8	-	-	100	69,24	3,92	100	68,23	3,85	0,00	-1,01	-0,07
Всього за циклом		26	26	100	4	23,1	14	50,0	8	26,9	-	-	100	69,24	3,96	100	76,43	3,85	0,00	-1,01	-0,11
Разом :		39	39	100	6	15,4	25	64,1	8	20,5	-	-	100	84,62	4,10	100	88,22	4,00	0,00	-0,50	-0,09

Голова комісії

Член комісії

Голова експертної комісії

I.O. Кузнецова

I.A. Ігнат'єва

I.O. Кузнецова

9. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ З ЇХ УСУНЕННЯ

Згідно наказу МОН України № 2913 л від 04 грудня 2013 р. експертна комісія у складі:

- голови експертної комісії Маркіної Ірини Анатоліївни, проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародного співробітництва, завідувача кафедри менеджменту і адміністрування Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка, доктора економічних наук, професора;

членів експертної комісії:

- Лепейко Тетяни Іванівни, завідувача кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету, доктора економічних наук, професора;

- Козаченко Ганни Володимирівни, завідувача кафедри менеджменту Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, доктора економічних наук, професора

в період з 10.12.2013 р. по 12.12.2013 р. розглянула подані матеріали та провела безпосередньо на місці перевірку діяльності Хмельницького національного університету щодо підготовки магістрів зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» (в т.ч. перепідготовка спеціалістів) і встановила низку зауважень. Перелік зауважень та відповіді на них наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Перелік зауважень контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Зауваження	Заходи щодо їх усунення
1. Для підвищення якості підготовки фахівців поглиблювати подальшу інформатизацію навчального процесу, більш широко використовувати наявну матеріально-технічну базу та можливості сучасних інформаційних технологій (прикладних програм та бізнес-симуляцій навчального характеру, інтерактивних методів навчання)	<p>З метою підвищення рівня якості підготовки фахівців в університеті розвивається інформаційна мережа, що складається з таких систем: електронний університет; електронний деканат; модульне середовище; електронна бібліотека; антиплагіат; дистанційне навчання; електронний документообіг, кадри; фінансово-економічний облік; приймальна комісія. Функціонування зазначених інформаційних систем забезпечує більше тисячі комп'ютерів з доступом до глобальної мережі ІНТЕРНЕТ, ємністю каналу понад 350 Мбіт/с. Коридори, холи та рекреації навчальних корпусів, бібліотеки, їдальні, гуртожитків, а також уся територія ботанічного саду охоплені мережею wi-fi.</p> <p>Для забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» освітнього ступеню «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» створені спеціалізовані кабінети, майстерні і лабораторії зі всім належним методичним та технічним забезпеченням. Лекційні аудиторії оснащені мультимедійним обладнанням, що</p>

	<p>дозволяє викладати матеріал на високому науково-методичному рівні.</p> <p>За період його функціонування викладачами університету розроблено близько 2,5 тисяч електронних навчально-методичних комплексів дисциплін. Зокрема, для забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» освітнього ступеню «магістр» - 23 електронні інтерактивні навчально-методичні комплекси, що становить 100%.</p> <p>При викладанні дисциплін Інформаційні системи і технології в управлінні, Бізнес-планування діяльності підприємств, Управління проектами, Ризик-менеджмент використовуються демоверсії програмних продуктів Microsoft Project, open Plan Professional, Spider Project, Sure Trek Project Manager.</p>
<p>2. Продовжити укомплектування випускових кафедр менеджменту та економіки і менеджменту промислових підприємств професорсько-викладацьким складом з науковими ступенями і вченими званнями. Активізувати роботу на кафедрах щодо підготовки та захисту докторських дисертацій.</p>	<p>За акредитаційний період було продовжено укомплектування випускової кафедри професорсько-викладацьким складом з науковими ступенями і вченими званнями. Зокрема, викладачами кафедри економіки, менеджменту та адміністрування підготовлено та захищено 4 кандидатських дисертації. Планується до захисту 1 докторська дисертація у 2019 р.</p> <p>На сьогодні на кафедрі економіки, менеджменту та адміністрування працює 13 осіб науково-викладацького складу, з них: 2 особи (15,4%) – доктори наук; професори (у т.ч. 1 за сумісництвом); 8 осіб (61,5%) – кандидати наук, доценти. Частка постійних працівників кафедри – 92,3%. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес адміністрування» складається з 21-єї особи професорсько-викладацького складу, зокрема: 7- докторів наук, професорів (33,3%) та 12 осіб - кандидатів наук, доцентів (57,14%).</p>
<p>3. Для підвищення рівня якості наукових досліджень розширювати співпрацю з провідними іноземними університетами, збільшувати кількість наукових публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, зокрема, SCOPUS.</p>	<p>Станом на сьогодні університет співпрацює із 115 вищими навчальними закладами, установами та організаціями. У рамках угод із вищезазначеними навчальними закладами колектив кафедри був ініціатором та співорганізатором п'яти міжнародних науково-практичних конференцій. У зарубіжних періодичних наукових виданнях професорсько-викладацьким колективом кафедри економіки, менеджменту та адміністрування за період 2013-2018 рр. опубліковано 29 праць.</p> <p>За акредитаційний період було підготовлено та опубліковано 14 наукових праць викладачів кафедри у журналах та збірниках, що входять до наукометричних інформаційних баз (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та ін.), зокрема 3 публікації у науково-метричній базі SciVerse Scopus:</p>

	<p>1. Goncharuk A.M. Factors of enterprises' strategic selection of participation forms in integration formations / V. Stadnyk, P. Izhevskiy, O. Zamazii, O. Melnichuk A. Goncharuk // Problems and Perspectives in Management, Volume 16, 2018, Issue #2 - p. 90-101, Scopus;</p> <p>2. N.M. Tyurina, I.O. Shelest, N.S. Karvatska, T.V. Nazarchuk. Development of the export potential of industrial enterprises // Научный Вестник НГУ. Экономика и управление. -2017 р. № 1, с. 143 -152 (Стаття в науково-метричній базі SciVerse Scopus. Каталоги періодичних видань: Ulrich's Web Global Serials Directory, Index Copernicus Journals Master List, Research Bib Journal Database. Повнотекстові бази даних: EBSCOhost)</p> <p>3. N.M. Tyurina, Cand. Sc., Professor N.S. Karvatska, Cand. Sc., Assoc. Prof. T.V. Nazarchuk, Cand. Sc., Assoc. Prof. Turnaround management of machine building enterprises: theoretical aspects and practical implementation processes // Научный Вестник НГУ. Экономика и управление. 2015 р. № 4 (Стаття в науково-метричній базі SciVerse Scopus. Каталоги періодичних видань: Ulrich's Web Global Serials Directory, Index Copernicus Journals Master List, Research Bib Journal Database. Повнотекстові бази даних: EBSCOhost).</p>
<p>4. Продовжити поповнення бібліотечного фонду Хмельницького національного університету сучасними підручниками і навчальними посібниками іноземними мовами.</p>	<p>Студенти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» повністю забезпечені необхідним фондом навчальної та наукової літератури, який відповідає нормативам МОН України. Створено також достатній за обсягом і за переліком назв фонд додаткової літератури, до якого входять допоміжні підручники, посібники, наукові монографії, довідникова, фахова періодика.</p> <p>Доступ до баз даних наукових видань іноземною мовою забезпечено на електронній сторінці бібліотеки ХНУ за адресою: http://lib.khnu.km.ua/storinka_vykladacha/stor_vyk.php#ele_res.</p> <p>Створено віртуальну систему обслуговування користувачів. Локальна мережа бібліотеки об'єднує 60 ПК і 4 сервери. Проводиться обслуговування по міжбібліотечному абонементу (МБА), завдяки якому читачі отримують книги, відсутні в книгозбірнях міста та області. Викладачі та здобувачів вищої освіти університету мають можливість замовляти через Web-сайт бібліотеки книги, а також документи для електронної доставки. В рамках корпоративної діяльності здійснюється обмін повнотекстовими БД з бібліотеками ВНЗ України, підписано договір з Головною бібліотекою Краківської політехніки.</p>

Зауваження, висловлені експертною комісією, усунуті повністю.

10. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Хмельницького національного університету та перевірки результатів освітньої діяльності на місці (а саме: кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу, якості підготовки та використання випускників), експертна комісія дійшла висновку, що освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування» підготовки фахівців за освітнім рівнем «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» у Хмельницькому національному університеті, відповідає державним вимогам щодо підготовки фахівців другого (магістерського) ступеня, а навчальний заклад в подальшому спроможний забезпечити державну гарантію якості освіти.

За період підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» перевірок з боку контролюючих державних органів не було, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за цією освітньо-професійною програмою не надходило.

Експертна комісія вважає за доцільне висловити низку рекомендацій та пропозицій, які не впливають на загальний висновок в цілому, але в подальшому дозволять поліпшити якість підготовки фахівців:

- активізувати роботу науково-педагогічних працівників випускової кафедри з підготовки та подання до друку навчальних посібників з професійно-орієнтованих дисциплін освітньої програми;

- для підвищення якості підготовки фахівців поглиблювати подальшу інформатизацію навчального процесу, більш широко використовувати наявну матеріально-технічну базу та можливості сучасних інформаційних технологій (прикладних програм та бізнес-симуляцій навчального характеру, інтерактивних методів навчання);

- залучати до викладання профільних дисциплін експертів-практиків, що дасть можливість підвищити рівень освітньої програми та наблизити її до вимог бізнес-середовища.

Висновок.

На підставі вищевикладених фактів та порівняння фактичних показників діяльності Хмельницького національного університету і вимог до акредитації, поданих у порівняльних таблицях 5, 6 експертна комісія зробила висновок про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Бізнес-адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Одеського національного економічного університету,
доктор економічних наук, професор

I.O. Кузнецова

Член експертної комісії:

професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Національного університету «Києво-Могилянська академія»
доктор економічних наук, професор

I.A. Ігнат'єва

12 грудня 2018 р

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор

M.S. Скиба

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ

про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Таблиця 5

Порівняльна таблиця

дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти в Хмельницького національному університеті за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Кадрові вимоги			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	немає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один професор	немає
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	немає
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	-	-	-
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	немає

1	2	3	4
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	50,0	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25,0	46,67	+21,67
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15,0	100	+85
2) практичної роботи за фахом	-	-	-
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними роботами науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов	підпункти 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти	Рівень наукової та професійної активності кожного працівника засвідчується виконанням за останні 5 років чотирьох і більше умов	немає
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			

1	2	3	4
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	немає
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	немає
2 Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	6,4 при навчанні у 2-ї зміни	+4
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	немає
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
3.1. бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	немає
3.2. пунктів харчування	+	+	немає
3.3. актового чи концертного залу	+	+	немає
3.4. спортивного залу	+	+	немає
3.5. стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	немає
3.6. медичного пункту	+	+	немає
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	немає
3. Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	немає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	немає

1	2	3	4
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	немає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	немає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Одеського національного економічного університету,
доктор економічних наук, професор

I.O. Кузнецова

Член експертної комісії:

професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Національного університету «Києво-Могилянська академія»
доктор економічних наук, професор

I.A. Ігнат'єва

12 грудня 2018 р

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор

M.S. Скиба

Порівняльна таблиця дотримання нормативних умов щодо якісних характеристик підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» в Хмельницькому національному університеті

Назва показника (нормативу)	Нормативне значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	немає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	немає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	немає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	100	+50
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Цикл не передбачений навчальним планом	Цикл не передбачений навчальним планом
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3. Рівень знань студентів із професійної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	76,43	+26,43

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	немає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	немає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Одеського національного економічного університету,
доктор економічних наук, професор

I.O. Кузнецова

Член експертної комісії:

професор кафедри маркетингу та управління бізнесом Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
доктор економічних наук, професор

I.A. Ігнат'єва

12 грудня 2018 р

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор

M.S. Скиба

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН України

 (І.О. Кузнецова)

10 12 2018 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор
Хмельницького національного
університету

 М.С. Скиба

12 2018 р.

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»

за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування»

спеціальності 076 «Менеджмент»

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Факультет	Дисципліна	Курс	Група	Дата	Кафедра	Аудиторія	Викладач	Експерт МОН України	Початок роботи
Економіки і управління	Методологія і організація наукових досліджень	2	БАм-17-1	10.12.2018	Економіки, менеджменту та адміністрування	4-510	Григорук П.М.	Ігнат'єва І.А.	16.00
	Бізнес-планування діяльності підприємств	2	БАм-17-1	11.12.2018	Економіки, менеджменту та адміністрування	4-510	Назарчук Т.В.	Кузнецова І.О.	8.00
	Управління ефективним розвитком підприємства	2	БАм-17-1	11.12.2018	Економіки, менеджменту та адміністрування	4-510	Капінос Г.І.	Ігнат'єва І.А.	11.00

Декан ФЕУ

 (М.І. Бондаренко)

Член експертної комісії

 (І.А. Ігнат'єва)

Голова експертної комісії

 І.О. Кузнецова

Голова експертної комісії

 І.О. Кузнецова